

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU LAP.

Megjelenik minden SZERDÁN és SZOMBATON.

Előfizetés: egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

Kéziratok vissza nem küldetnek.
Hirdetések díjszabály szerint.

A szabadelvűpárt kudarcza.

Vasárnap délutáni három órára hívták össze a szabadelvűpártot. Öles vörös plakátok már egy hete hirdették a gyűlést, de már hetek óta dolgoztak megengedett és meg nem engedett fegyverekkel. Sőt a pártvezetőség szükségesnek találta a többszöri plakátírozást a gyűlés „fényes” sikere érdekében.

Mert nép kellett a gyűléshez! És az „istenadta nép”-et be kell csalogatni.

És működtek erősen, szinte tulfeszített erővel. A vezetőséget igazán nem lehet váddal illetni a gyűlés kudarcza miatt. „A hol nincs, ott ne keress”, és ahol kormánypárti nincs, ott ne csinálj kormánypárti gyűlést.

Már a múlt héten megmondottuk. Nem dicsekvésből jegyezzük fel jóslatunk bekövetkezését, hanem azért, hogy igazoljuk azt, a mit sokan talán eddigelé nem akartak hinní: legalább is olyan jól ismerjük a szabadelvű párt helybeli taborának erejét, mint a vezetői

A templomóra 3-at mutat, de az „Erzsébet” előtt semmitéle tolongás. Talán a folyosón? Ott se igen akarnak az emberek összeverődni. De a teremben csak sokan vannak?

A legjobb akarattal sem lehet mondani, hogy valami sokan volnának. Hogy sokat mondjunk, ott volt 3 órákor, a mikorára a gyűlés kezdete kitűzve volt, 30 ember. A 30 ember pedig körülbelül emígyen osztályozható: 15 választó, 15 nem választó.

— Jól kezdődik a hét! — sopánkodik egy 13 próbás mameluk.

— Csak türelem! Leszünk még annyian, hogy kicsi lesz a terem, nyugtatja meg egy másik mameluk.

— Majd ha fagy! — szól hangosan gondolkodva egy harmadik.

Már 3 óra 5 perc, és még mindig nincsen száz ember. És a ki eljött, vagy „muszaj-kormánypárti” — magyarul: hivatalnok — vagy pedig ellenzéki, a kik, úgy látszik, nem akarnak tudomást venni az „Ujvidék” udvariaságáról.

Negyednégy órákor kezdték a gyűlést.

Hát csináljunk egy kis statisztikát!

Jelen volt — kormánypárti becslés szerint — 150 ember.

Jelen volt 20 ellenzéki.

Jelen volt 25 diák.

Jelen volt 25 nem szavazó.

Jelen volt 40 hivatalnok.

Jelen volt 40 „szabad” polgár.

Hát ez az a nagygyűlés! Ezért kár volt oly nagy lármát csapni! És bizony kár volt bizonyos tudósítónak azt telegrafálni, hogy „impozáns” számmal jelentek meg a párthívek!

És kár volt az „Ujvidék”-nek oly büszkének lenni, hogy visszautasította azt az ajánlatunkat, miszerint kérjék kölesön az ellenzéket, ha telt terem akarnak majd látni.

De kár volt t. laptársunknak azt is megjegyezni, hogy „sem nem illő, sem nem várja”, hogy az ellenzék e gyűlésen megjelenjék, mert a gyűlés fényes sikeréről majd a szabadelvűpártiak gondoskodnak megjelenésükkel. Kár

volt pedig egyrészt azért, mert hát nagyon is el kelt volna még egy pár száz ember, másrészt pedig azért, mert hát még is ott volt az ellenzék, aránylag nagy számban.

Negyednégy volt, mikor a fehérre terített elnöki asztalnál helyet foglalt Belohorszky Gábor, dr. Kohn Károly, Molnár Hugó és Niedermayer Gyula.

Eközben megnyitotta Molnár Hugó a gyűlést Köszönetet mond a jelenlevőknek megjelenésükért. A mai gyűlés célját megmagyarázni sem kell. A szabadelvűség nemcsak az utolsó 25 év alatt, de mindenkoron Magyarország politikájában és társadalmi életében éltető elemként szerepelt. Huszonöt évvel ezelőtt lelkes honpolgárok böles előrelátással megalapították helyben a szabadelvűpártot, és az epigonok nem lehetnek méltatlanok az elődökhöz. Mert nagy baj volna, ha akar szabadelvűpárti, akár függetlenségi párti kormány alatt kibontaná a fekete reakció sötét szárnyait, mert ez nem csak a szabadelvűség veresége, hanem hazánk politikai önállóságának és kulturájának halálát jelentené. (Éljenzés.)

Dr. Kohn Károly németül tolmácsolván Molnár beszédjét, az elnökválasztásra tértek át.

Molnár Hugó ajánlatára egyhangulag Szalay Lajost választották meg elnöké.

Szalay Lajos elfoglalván az elnöki széket mindenekelőtt megköszöni a bizalmat, melylyel őt ismételten kitüntették. Eltökélt szándéka volt ugyan, hogy újbóli megválasztatását nem fogadja el, mert egy nálánál erősebb kezű elnököt kívánt volna, de meghajlik a kitüntető bizalom előtt. Nem tagadja, hogy az utóbbi időben úgy politikai, mint pártéletünk nagyon sivár képet nyujt, de hangsulyozza, hogy a „Széll-párti”, „Bánffy-párti” distinkció hamis, mert a liberális párt egységes és egyöntetű.

Szalay elnök felkérésére Niedermayer Gyula jegyző felolvasta a kijelölő választmány által kandidáltakat.

Szó nélkül fogadták el az egész listát. Azaz szó még is esett. Egy fiatal óriás gyakori „éljen” kiáltása szakította félbe a felolvasót.

Választottak 6 alelnököt, 5 jegyzőt, 1 titkárt, egy 16 tagu végrehajtó bizottságot és egy 149 tagu logó-, azaz nagybizottságot.

— Szólásra jelentkezett szolt Szalay.

De a fehér asztal mellettiök összedugják fejeiket, és hosszú tanácskozás után kijelenti Szalay, hogy a bizottságokat kiegészítik a járekiekkel. De előbb be kell szerezni a választói névjegyzéküket.

Most már felemelkedhetett szólásra dr. Kohn Károly. Széll Kálmán politikai működését mélt. tta. Meteoriként tünt fel a politikai láthatáron, hogy nagy tehetségével, képzettségével messze bevilágosítsa a szabadelvűség mezejét. Az ország már azért is nagy megnyugvással, sőt lelkesedéssel viseltetik az ő személye iránt, mert benne Deák Ferencznek, a haza bölesének hű tanítványát látja, a ki, mikor a pártok testvérharcban feküdtek, egy-

szerre létesítette a békét. Végül indítványozza a következő üdvözlő sürgöny elküldését:

„Az ujvidéki szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága 1900. évi október 9-én hozott határozati javaslata alapján a mai nagygyűlésen egyhangu lelkesedéssel kimondotta, hogy nagyméltóságodat, mint országos pártvezérünket, bizalomteljesen üdvözöljük. Nagyméltóságod fényes politikai multjában fényes biztosítékát látjuk annak, hogy szereteti hazánk a hagyományyszerűleg reánk szállott szabadelvűségnek zászlaja alatt úgy gazdaságilag, mint politikailag fejlődni és erősödni fog, hogy a vallásfelekezettek közt fennálló béke semmiféle surlódások által meg nem zavartatik és államunk hatalmi állása mind szilárdabbá fog alakulni. Erős hitünk, hogy a nagyméltóságod vezérlete alatt álló kormányunk a szabadelvűség zászlaját az ország javára és felvirágzására még igen soká lobogtatni fogja. Isten áldása kísérje munkásságukat! Az ujvidéki szabadelvűpárt nevében Szalay Lajos, elnök.”

A gyűlés szó nélkül elfogadta az indítványt, pedig valamennyinek fúrta az oldalát az az ominozus dátum, az október 9.

— Mosakodnak, mosakodnak! — szolta el magát egy valaki.

És most már véget ért a gyűlés. De előbb a fiatal óriás elkiáltotta magát:

— Halljuk Rehonyit! Halljuk!

De biz’ a képviselő nem felelt meg a fiatal óriás kívánságának.

S most már nyugodtan távozhatott mindenki. Vége a gyűlésnek, melyet nagynak kereszteltek el el, de tényleg iczi-piczi kis gyűlés volt. De a kudarcz nagyon nagy volt.

Ime a kormánypárt kudarcza tárgyilagos leírásban!

Felkérettünk a következő sorok közzétételére:

Nyilatkozat.

Tudomásomra esett, hogy a szabadelvűpárt multkori nagygyűlésén engem valamilyen bizottságba beválasztottak.

Tudatom az illetőkkel, hogy én nem tartozom pártjuk kötelékébe.

Függetlenségi párti vagyok és maradok is. Ujvidék, 1900 november 13.

Richter Dániel.

Tessék most már következtetni, mennyire érdemel hitelt az egész lista meghizhatósága!

Ujdonságok.

(Augusztus tizenötödike november kilencedikén.) Mult számunk e című hírében, melyet olvasó közönségünk köréből vettünk, azt a humoros megjegyzést tettük, hogy a főgymnasium csak azért ünnepelte november 9-ikén augusztus 15-ikét — a kereszténység Magyarországra hozatalának 900 éves jubileumát —, hogy az igazgatónak alkalma nyiljék nevenapján a gymnasiumot fellobogóztatni. Hivatalos helyről annak a kijelentésére kérnek fel bennünket, hogy e hir tévedésen alapszik, amennyiben az igazgató a jelzett napon helyben sem volt, s így a zászlót sem

6 tüzet ki. Midőn ezt készséggel konstáljuk, csak annak a kijelentésére szorítkozunk, hogy a beküldött hírből mi sem akartunk hinni, mit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy mi is avval a megjegyzéssel kísértük, hogy „gonosz nyelvek beszéltek ezt“.

(Több lelkiismeretességet!) Bizony nem ártana több lelkiismeretesség a kormányparti sajtó helybeli munkásainak. Egyes fővárosi lapokban oly tudósítás jelent meg, mely, ha minden is, de a valóságnak meg nem felel. Sőt a tudósítók egyike annyira hallucinált, hogy tapsot — szünni nem akaró tapsot — is hallott. Pedig Isten és a 150 jelen volt a tanunk, hogy egyetlen egy pár kéz sem mozdult meg az egész gyűlés tartalma alatt. A miért is több lelkiismeretességet ajánlunk!

(Kubelik Ján Ujvidéken.) Kubelik Ján, a világhírű fiatal hegedű-művész e hó 28-kán hangversenyt rendez városunk közönsége előtt a Dungyverszky-féle színházban. A páholyok és ülőhelyek java része már elkelt, a meglevő jegyek kaphatók a hangverseny rendezőjénél, Schäffer Péter könyvkereskedőnél.

(Garázdálkodó katona.) A pétervárad 70. gy. e. egy közlegénye vasárnap éjjel a fútczán garázdálkodott. Kivont bajonnetjével inzultált több egyént, de kárt, szerencsére, nem tett bennük. A rendőrorjárat a holtészeg hadfit bevitte a rendőrségre, honnét katonai hatóságának kiadták.

(Szociálisták gyűlése.) Az ujvidéki szociáldemokraták folyó hó 11-én d. u. 3 órakor igen jól látogatott népgyűlést tartottak melyen a legnagyobb rendben megalakították az általános munkásképző együletet.

(Jótékony célú műkedvelői előadás.) Vették a következő meghívót: „Igen tisztelt közönség! Az ujvidéki gyermekbarátok egylete, vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül, szegény gyermekek felruházására vasárnap 1900-ik évi november hó 25-én színi-előadást rendez, melyre a t. cz. közönség jóindulatu pártfogását kérjük! Segítsenek s támogassanak lehetővé tenni, hogy a sok szegény gyermek — ki fagyos téli időben mezitláb és fázva kénytelen az iskolába menni — tisztességes téli ruhával elláttassék. Segítsenek, hogy a könnyezőknek könnyeit és a szájalomra méltóknak pedig szívifájdalmait enyhíthessük. Emberbaráti kötelességünk, embertársainkon segíteni, és a kik ezen bizonyára nemes törekvésben segítségünkre jönnek, azok Isten előtt is tetsző dolgot végeznek. — Nagy műkedvelői előadás a Dungyverszky-színházban! Vasárnap, 1900. évi november hó 25-én Róbert és Bertalan, vagy a vig csavargók. Bohozat 4 szakaszban, 5 képből, énekkel és tánczczal, irta Roeder Gusztáv. Zenéjét és nyitányát szerzette Winterfeld Vilmos ur Péterváradról. Rendező Huck Mátyás ur. I. szakasz: A rabok szökése a toronyból; II. szakasz: A paraszt lakodalom; III. szakasz: Estély és álarczos bál Ipelmeyer bankárnál; IV. szakasz: A nép-ünnepe. Személyek: Róbert és Bertalan rabok: Dobacs Ferenc és Steinfeld József urak; Strambach, börtönőr: Exler János ur; Michel: Heleisz János ur; Mehlmeier, bérlő: Dörfler Béla ur; Lips, korcsmáros: Baumgartner Fülöp ur; Rösöl, pinczérnő: Jurenka Mathild k. a.; 1-ső és 2-ik csendőr: Baumgartner Lőrincz és Baumann Ferenc urak; Ipelmeyer, gazdag bankár: Huck Mátyás ur; Izidora, leánya: Baumgartner Róza k. a.; Samuel Bandheim, Ipelmeyer könyvelője: Hermann Antal ur; Forchheimer, tanácsosné: Tomann Clementin k. a.; Corduan, orvos, házibarát: Aschenbrenner Károly ur; Müllerné, fiatal özvegy: Leopold Irma k. a.; Jack, Ipelmeyer szolgálója: Fuchs József ur; Rendőrszolgá: Willi Antal ur; 1-ső és 2-ik ór: Putsay István és Szottics Károly ur; Káplár: Tolvanovits Dusan ur; Pinczér: Raszeiler József ur. Kintornások. Katonák. Rendőrök. Szolgák. Fiúk. Leányok. Nép. A felvonások előtt és azok közt Dragoun Manó zenekara fog játszani. Helyárak: I. rangú páholy 9 korona, II. rangú 8 korona. Zártszék: I. rangú 2 korona, II. rangú 1 korona 60 fillér, III. rangú 1 korona 20 fillér, IV. rangú 1 korona. Erkély-ülés:

I. sor 2 korona, II. sor 1 kor. 40 fillér, III. és IV. sor 1 korona. Földszint-álló 60 fillér. Erkély-álló 60 fillér. Karzati ülés: I. sor 80 fillér, II. sor 60 fillér. Karzati-álló 30 fillér. Jegyek előre válthatók Huck Mátyás és Mالدacker Márton uraknál. Tekintettel a nemes czélra felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Pénztárnyitás 6 órakor. Kezdeté 1/8 órakor.

(A népszámlálási munkálatok) a legnagyobb apparátussal fognak az egész országban keresztül vezetetni. Legutóbb a vallás- és közoktatási miniszter 3648 eln. szám alatt rendeletet adott ki, melyben elrendeli, hogy az elemi iskolai tanítók, tekintet nélkül az iskola fenntartójára, vagyis az iskola jellegére, a számláló biztosi teendőket ellátását — a törvényben biztosított díjazás mellett — elvállalni kötelesek. Elrendeli továbbá, hogy kis és nagy községekben mind azon elemi iskolákban, illetőleg osztályokban, melyeknek tanítói mint számláló biztosok működnek, a tanítás a népszámlálás ideje alatt szüneteljen.

(Öngyilkossági kísérlet.) Antal Klári adai leányzó, ki Vámos Mihályval élt vadházasságban, halottak napján gyufaoldatot ivott. A gyorsan előhívott dr. Burtik Győző orvosnak sikerült őt megmenteni. Tettét azért követte el, mert Vámosnak külön valva élő hitvese folyton üldözte őt szemrehányásaival s ő — helyet akart engedni neki.

(A magyar buza külön tőzsdejegyzése.) A tőzsdetanács közzétette, hogy 1900. november első napjától fogva határidőre szóló kötésnél magyar buza a hivatalos árjegyzőlapban külön jegyeztessek. A határozat folytán egyuttal a tőzsdetanács az áruüzleti szokásoknak a gabonaneműre vonatkozó különös határozatai 13 §-át a következőkkel egészíti ki: „Magyar buza alatt a magyar korona országaiban termelt buza értendő.“

(A legujabb sajtóper.) A „Bácskai Ellenőr“ és „Bácskai Hirlap“ nyilttéri rovatában idb. Gálffy György aláírásával igen súlyos vádak és becsületsértő kifejezések jelentek meg nemrég lovag Mártyn Albert városi tisztviselő ellen. Martyn a nyilttéri közlemények miatt sajtóper indított a szegedi sajtóbírószág előtt Gálffy ellen.

(Elűnt kötvények.) Horváth Mihály bajai lakos a napokban este Szabadkára érkezett, hogy adósaiktól követelését behajtsa és Gönczö Mária ismerősénél szállt meg. Lefeküdtek és a kötvényeket kabátja zsebében hagyta. Mikor reggel felébredt kereste értékpapirjait, de nem találta. Panaszt tett a rendőrségnél, ahova beidéztek Gönczö Mária, aki bevallotta, hogy az 540 kor. értékű kötvények nála vannak, de nem lopta el azokat, hanem ajándékba kapta Horváthtól egy pásztoróráért. A rendőrség nem igen hitte el a védekezést és megindította a büntető eljárást.

(Merénylet az adai primadonna ellen.) Adán az most a szenzáció, hogy egy szerelmes ifju ember négy ízben rálőtt az adai szintársulat szemefényére, egy bizonyára bájos színésznőre. Az adai Rómeo, névszerint Tajti Péter, a szerelmével üldözte Keczeri Viktoriát, az Adán időző vándor szintársulat primadonnáját. A színésznő azonban nem méltatta figyelemre a szerelmes embert. Hiába volt kérés, könyörgés, a sok éjjeli zene, szenvedélyes szerelmes levél, a leány ügyet sem vetett az emberre. Az adai Rómeot a leány közönsége végleg elkészerítette és szombaton este egy lövéssel akart elégtételt venni az elutasításokért. Előadás után egy sarok mögül rálőtt Keczeri Viktoriára. A leány nyomban jelentette ezt a csendőrségnél, de hamarosan nem sikerült megtudni, ki volt a merénylő. Mert nem is sejtették, hogy éppen az az ember akarja meggyilkolni, aki folyton azt állította, hogy a legjobban szereti az egész világon. Másnap reggel, mikor a leány próbára ment, az utcasarokról előugrott Tajti Péter és most háromszor lőtt a leányra. A golyók célzt tévesztettek. Az utcán csoportosulás támadt és Tajtit átadták a csendőrségnek. Az élelmes színigazgató nyomban a helyzet magaslatára emelkedett és még aznap a következő módon

hirdette az előadást: „A négyszeres halál tor-kából csodálatos módon megszabadult Keczeri Viktoria fölléptével, diszeloadás.“ A közönség, mely eddig jégközönyt tanusított az előadások iránt, e napon valósággal verekedett a jegyekért, úgy, hogy a pénztárnál hivatalos erővel kellett föntartani a rendet. Másnap ismét zsufolásig megtelt a színház. Az adai Rómeo tehát a négy lövéssel lábra állította a nélkülözéssel küzdő vándor szintársulatot. Az imádott leányt, amikor kihallgatták, ki is jelentette, hogy nem kívánja Tajti Péter megbüntetését, hiszen neki köszönheti az adai szintársulat, hogy megmenekült a nyomortól.

(A nyomorból a halálba.) Ó Kanizsán nagy részvétet keltett egy polgár öngyilkossága, aki valamikor jobb napokat látott, de aztán teljesen tönkrement és most a halálba menekült a nyomorból. Csikós Ferencnek hívják a szerencsétlent, aki a csendőrséghez érkezett jelentés szerint szombaton felakasztotta magát. Csikós Ferenc vezetés tetteinek színhelyéül Rónay Gyula gőzmalomtulajdonos kertjét választotta, ahol a hinta kötelére felakasztotta magát. A házbéliek Csikós öngyilkossága idején nem voltak otthon, csak késő este tértek haza és akkor rémülettel látták a holdvilág fényében Csikós Ferenc kihült tetemét. Az ó-kanizsai hatóság megindította a vizsgálatot.

(Elfogott szegedi tolvaj.) A szabadkai rendőrségnek tegnapelőtt este föltűnt egy munkásruhában öltözött idegen, aki korcsmárol korcsmára járt és föltűnően költekkezett. Igazolásra hívták föl, aki elmondotta, hogy Szénási Istvánnak hívják, Szegedről jött, de semmivel sem tudja magát igazolni. Az inspekziós rendőrkapitány táviratozott Szegedre, ahonnan az a válasz érkezett, hogy nevezettet lopás miatt körözik. Szombaton kísérté az Szegedre egy rendőrnyilt levéllel, avval az utasítással, hogy az ottani rendőrségnek adja át. Hogy mi történt a toloncczsal, azt nem tudják, miután a rendőr nem hozta vissza az átvételi elismervényt. Elég az hozzá, hogy Szénási István másnap délben ismét Szabadkán volt. Ujból elfogták és táviratoztak Szegedre, hogy mitörtént Szénással, hogy ismét idejöhett.

(Életunt köszörős.) Mindenki ismeri Ó-Becsén a haltéri köszörős bódében munkálkodó Taigner Jakab köszörüst és így hamar befutotta a várost szerdán a hír, hogy a köszörüs öngyilkossági szándékból átmetszette a nyakát. Taigner már napok óta el volt keseredve. Ennek oka pedig az volt, hogy a haltéren levő bódéját egy éjjel — eddig még ismeretlen tettesek — feltörték és elvitték abból minden értékesebb ollót, beretvát, kést stb. E vesztesség fölötti bújában Taigner egy beretvával átszeltte a nyakát és most élet-halál között lebeg.

(Uj adó.) 1901. január 1-én egy új adó lép életbe, illetve egy adónemet emel a földmívelésügyi miniszterium. Ugyanis a marhalevek bélyegilletéket úgy emeli fel, hogy a 2 évesnél idősebb ló és szarvasmarha után darabonként 20 fillért, két évesnél fiatalabb ló és szarvasmarha, valamint öszvérszamar után 12 fillér bélyegdíj fizetendő. Tehát az eddigi illetékek éppen kétszerese. Sertés, juh, kecskék után eddig 10 darabig 10 fillér volt, jövőre darabonként 4, illetve 2 fillér leend. Az ekként befolyó jövedelem csekélynek látszik, de ha meggondoljuk, hogy évenként millió és millió marhalevél szükséges, bizony szép jövedelmi forrása lesz a kincstárnak.

(Deák Pétert meglopták.) Deák Pétert, a zombori szintársulat igazgatóját, szerdán éjjel saját szolgálója lopta meg. Elvitt tőle 300 forintot és megszökött. A rendőrség nyomoz.

(Ingyen ügyvéd a munkásoknak.) Hire jár, hogy a földmívelésügyi miniszter a gazdasági munkások védelmére jogtanácsost rendel. A miniszter nagyobb összeget szánt ügyvédek díjazására, akik a gazdasági munkások ügyeit védik. Nagyon helyén volna, ha nemcsak a mezői munkásokra, hanem a többi munkásokra is kiterjesztenének a díjtalan jogvédelmet.

(**Figyelem váltók kitöltésénél.**) Miniszteri rendelet értelmében koronaértékre szóló váltókon, a számokkal irt összeg után, a váltó jobb felső sarkában vagy ki kell írni e szót: korona teljesen, avagy k-ra szabad rövidíteni. Oly váltókat, a melyeken kor., k., kro., vagy bármely más, meg nem engedett rövidítés fordul elő, sem az osztrák-magyar bank, sem más pénzintézet nem fogad el. Természetesen a váltó szövegében ott, a hol az összeg betűkkel van kiírva, ezentul is úgy mint eddig, egészen kiirandó a korona.

(**Elszalasztott toloncz.**) Ó-Becsén szombat a heti piac alkalmával a csendőrök elcsípték Szakál János bács-petrovoszellői dohánycsempészt és bekisérték a városházára, hogy majd haza tolonczolják. A tolonczot felügyelet nélkül hagyták, amit Szakál arra használt, hogy a rendőr-szobából szépen eltűnt. Nem várta be az eltolonczolást, haza ment a saját lábán.

(**Az ó-becsel téli kikötő.**) A Ferencz-csatorna torkolatának Ó-Becsére való áthelyezése folytán ott egy 600 méter hosszú és 100 méter széles medence létesített, melyen 16 méter széles és 70 méter hosszú kettős zsilipen lehet bejutni. Mivel a medence természetes folytatását a Ferencz-csatorna képezi, ezért a telelben több száz hajó találhat menedéket. A téli kikötőt az idén már több hajó igénybe fogja venni.

(**Bácsmegey Tudosító**) ezim Szabadkán dr. Csillag Károly szerkesztésében könyomatos napilap indult meg, a mely hivatva lesz bácskai hírekkel ellátni a fővárosi sajtót.

(**Osalládi surlódásból gyilkosság.**) Ó-Becséről írják: Lázár István legidősebb fiával Istvánnal már régebben viszályban volt. Csütörtökön az apa fiatalabb fiával kiment a szállásra, ahol valami felett ismét nagyon összeveszett István fiával és annak feleségével. A perpatvarban az öreg Lázár puskát ragadott, rálőtt a menyecskére, a kinek a karját találta a lövés. Erre valóságos csata támadt a két részre szakadt családban, a mi közben az ifju Lázár István konyhakéssel Ferencz öcscsét oly mélyen szurta meg kétszer a nyakán, hogy az azonnal összeesett és ott halt meg a helyszínén. Az értesített csendőrség úgy a halottat, mint a gyilkost beszállította a községbe.

(**A kóbor cigányok ellen.**) A kóbor cigányok megrendszabályozásának ügye előreláthatólag már legközelebb a megoldás stádi umába jut. A belügyminiszteriumhoz legutóbb több törvényhatósági részéről érkezett panaszos jelentés, hogy a kóbor cigányok valóságos tatárjárást rendeznek az Alföld rónáin. Nemcsak hogy a közbiztonságot folyton veszélyeztetik, de éppen a kóbor cigányok azok, akik az országos állategészségügyet is folyvást veszélyeztetik. A beérkezett jelentések szerint a sertésvészben elhullott és hatósági rendeletre elásott döggöket éjjel fölszedik és köteleken huzzák végig a legelőkön, miáltal a vész csiréit terjesztik. A községekben kiűtött sertésvész alkalmával elhullott sertések husából hetekig lakmároznak és takonykóros gebéiket 5-6 vármegyén keresztül csangolattják, amíg felügyelet alá kerülnek. E szomorú jelenségek készítenek a belügyminiszteriumot arra, hogy a kóbor cigányok kényszerletelepítési ügyét a legkomolyabb fontolóra vegye.

(**Érdekes kaland.**) Egy szentistváni atyafi megunta az otthoni csendes életet és 8 án bement Bajára. Ott egy felvégi korcsmában alaposan pityizált addig, míg elázott. Ebben az állapotában szörnyen megtetszett neki a korcsmárosné cselédje, akinek elkezdett kúrálalni. Ezt a munkáját teljes siker koronázta. Amikor hazament, látta, hogy 69 koronája hiányzik. Rögtön belátta, hogy legjobb az igazat bevallani és legott el is mondta feleségének, hogy mi történt. Hogy az asszony mit szolt férje urának, arról hallgat a krónika, de az tény, hogy 9-én d. e. mindketten megjelentek a korcsmában az ellopott pénzért. Itt természetesen követelték a pénzt, még pedig a korcsmárosnétól, aki a cselédre háritotta a gyanut, de pénzt nem adott. Végre a fenyegetésre, hogy rendőrt hívnak és hogy 40 koronával is megelégesznek, előadott a cseléd

46 koronát. A rendőrségnél a cseléd azt vallotta, hogy a pénzt az asszony adta neki. A korcsmárosné nem is tagadja, csak azzal igazolja magát, hogy a cselédnél találta — az ágyban. A szabadkai törvényszék fog világo sságot deríteni az ügyre.

(**Megerősített lelkész választás.**) Az ó-verbázi hitközség május 29-én még szótöbbséggel papjául választotta Roth Béla törökbecsei ev. lelkészt. Ezen választást a bányai ág. hitv. ev. kerületi consistorium megsemmisítette, de az egyetemes egyházi törvényszék Budapesten november hó 7-én tartott üléséből a választást megerősítette. Így most már a választás jogerős s úgy értesülünk, hogy Roth hivatalos beigtatása e hó 18 án lesz.

(**A játék vége.**) Nagy Pál György moholi birtokosnak tizenhat éves bérese vígan mutogatta a gazda leányának, hogy hogyan kell agyonlőni az embernek magát. A nyakához illeszté a vadászfegyvert és elsütöni akará azt, váltig biztatva a leányt, hogy nincs megtöltve. Mivel azonban nyakánál nem ment semmire, balkeze fejének irányzá azt. Egyszerre csak a fegyver elsült és a balkeze fején a csontba hatolt a sörét.

(**Dühöngő részeg ember.**) Szabadkáról írják: Kozla Kálmán napszamos tegnapelőtt alaposan bepálinkázott. Ilyen állapotban ment végig az utcán s bárki, aki szembejött vele, inzultálta. Kovács Istvánnal is összekülönbözött és elővette bicskáját, melylyel Kovácsot nyakán megszurta. Ez azonban nem volt elég. Két arra haladó uri nőnek is nekiment a bicskával és meg akarta szurni, de ezek szerencsére egy közeli üzletbe menekültek. Az előhívott rendőr nagynehezen ártalmatlanná tette a dühöngő embert és bevitte a rendőrségre, ahol elzárták. A megszurtt Kovácsot a mentők vették ápolás alá.

(**A legizletesebb asztalviz.**) A legizletesebb asztalviz a „Kristály” Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványviz több száz orvos által ajánlva van.

(**Paragrafusok az asszonyokról.**) A könyves boltok kirakataiban cifra külsejű regények, novellák, verskötetek tarka társaságában néhány nap óta egy szürke táblájú könyv huzodik meg nagy szerényen: A magyar polgári törvénykönyv tervezete. Csupa paragrafus, csupa szám, nincs benne mese, nincs benne történet, sem csengő-bongó rim, de van sok okos, gyöngéd tanítás, mi az asszony a házban, a házon kívül és a férj miképpen bánjon az ő asszonyával. Ebből törvény lesz, azt mondják az okos emberek, törvényyé válik az a parancs, hogy a férj, aki feje a házi körnek és akit megillet a döntő szó, mindazokban az ügyekben, melyek a házi körre vonatkoznak, köteles a felesége okos tanácsait és ellenvetéseit figyelembe venni. A szürke paragrafus eilentmondást nem tűró határozottsággal telepiti az asszony uralmat — a konyhába és azt mondja, hogy a házvitel az asszony dolga, ánde hozzáteszi azt is, hogy a férj egészben vagy részben meg is vonhatja ezt a hatáskört az asszonytól. Hatalmas védő bástyával veszi körül az új törvény a feleség vagyonát, e felett a férjnek nincs semiféle rendelkezése, kezelése vagy hatalma, ellenben a hozományról úgy intézkedik, hogy annak élvezete, míg a házasság tart, a férjet illeti. Így szedi az törvény paragrafusokba a házasság életet, a boldogságot, a szerelmet, a vagyont, a hozományt, gondosan ügyelvé az asszony kötelességeire, a férj jogaira. Törvény, mely az életből meriti szabályait és szürke paragrafusaiból melegség, gondoskodó, szeretet árad szét.

(**Férj bosszúja.**) Miklós István adai lakós véres bosszút állt Zentán szolgálatban volt feleségén, mivel az ismételt kérésére sem akart hozzá visszatérni. Már a mult évben is külön váltak, mert a férj indulatos ember lévén, durván bánt nejével. A szerencsétlen asszony sok könyörgésre, de főleg gyermekeire való tekintetből karácsonykor visszatért urához, kivel egész kukoriczatérésig kihuzta. Ekkor azonban férje bántalmazása elől Zentára menekült és itt szolgálatba állt. Mult hó 25-én eljött gyermekeivel Miklós István és másnap

felkereste az asszonyt. Eleinte kérlette, jobb bánásmódot ígért neki, de mikor látta hogy rá sem hallgat, kést rántott elő és az utcán a járókelők szemeláttára leszurta. Miklós ezek után bosszuját kitöltvén, önként jelentkezett a kapitányságnál, a hol vallomása alapján nyomban letartóztatták.

(**Talált hulla.**) Folyó hó 4-én reggel úgy 6 óra tájban Filipovits Konrad bezdáni illetőségű hajós egy 40 évesnek látszó férfi hulláját fogta ki a fürdőház közelében a Ferencz csatornából. A hulla magas, nyulánk termetű, vöröses haju, szöke szemöldökű, ritka vöröses bajszu férfiúé, öltözéke: szürke posztó nadrág és kabát, fekete báránybőr sipka, szürke téli harisnya és bőrpapucs a lábán. Kinézése és öltözéke után itélve német ember lehetett a szerencsétlen.

(**Öngyilkosság.**) Szabadkáról írják: Markovits Józsefné született Bálics Éva tegnap este 9 óra tájban a verusitsi tanyáján levő kutba ugrott. Hozzá tartozói csakhamar észrevették és miután a kutnál levő papucsból is következtettek, hogy szerencsétlenség történt, benéztek a kutba, a hol az asszony ruháját látták a felszínén, a leeresztett létrán a szerencsétlen asszony férje lement a kutba és feleségét kihozta, de már a mentés késő volt, mert az asszony meghalt. A holttestét ma boncolták fel. Valószínű, hogy gyermekági lázban követte el végzetes tettet.

(**Megszurkált ujoncz.**) Deák János ó-becsei lakosnak október elején be kellett vonulni a katonasághoz. A bevonulás előtt az ujonczok mulatságot rendeztek, a mikor is Deákot egyik bajtársa halántékon szurta. Az ujoncz azóta napról-napra rosszabbul volt, úgy, hogy Ó-Becséről eszméletlen állapotban elhozták Szabadkára, s a vonatról a mentők vitték ki a közokrházba.

Közgazdaság.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Vörös lóhere. A lefolyt heti jegyzések a megelőző heti színvonalon mozogtak és minthogy az ilyen árak nem tekinthetők magasaknak és még a termelők kezei közt levő készletek minőség és mennyiség dolgában meglehetősen választékot nyújtanak, meglehetősen mennyiségek vásároltattak fel nemcsak a belföldi szükséglet részére, hanem a kivitelle is. A kivitel érdeklődése azonban tulnyomólag a gyöngébb minőségek felé irányult, a végből, hogy az alantósabb árak mellett beszerezhető áruval a megelőzőleg magasabb árakon beszerzett készletek megolcsóbbításának. Az amerikai változásokra, melyek majd föl-majd lefelé hullámszerűen, csekély ügyet vetettek az európai piacokon, valamint a tengeren tulról jövő azon hirre is, mely szerint Európába nem fog Amerika semmit sem exportálni és az amerikai termés ára már a legalacsonyabb színvonalra süllyedt.

Luczerna. Az ebbeli forgalom csak belföldi, magyar eredetű árura szorítkozik, melynek azonban csak szem és szín tekintetében tetszetős tételei keltel el könnyen. A Provencaze vidékéről érkező ajánlatok még magas árakkal járnak, főleg ha azt vesszük tekintetbe, hogy a beérkezett minták a mi a szint illeti sok kíváni valót hagynak. Olaszország még nem alkalmazkodott a piac általános helyzetéhez.

Baltaczimet folytatólag is gyéren ajánlanak.

Muharmagot és búkkönyvet keresnek és ezek könnyen kelnek el.

Jegyzések 100 kilónként Budapesten érte: Vörös lóhere elsőrendű 140—148 kor. Vörös lóhere középminőségű 130—138 " Vörös lóhere gyengébb minőségű 116—124 " Luczerna 90—98 " Muhar 14—15 " Baltaczim 22—26 " Búkköny 13—13 1/2 "

A Mauthner Ödön czég e lap gazdaelőfizetőit kívánatra akár sürgönyileg, akár levélben teljesen költségmentesen értesíti az összes magféléknek napi áráiról.

Kiadó laptulajdonos:
Dr. Nemes Sándor.

Első cs. és kir. szab. Dunna-Gőzhajózási-Társaság.

A posta és személyszállító hajók

ŐSZI MENETRENDJE.

Érvényes 1900. október 1-től fogva további intézkedésig, legkésőbb 1900. november végéig.

Ujvidékről—Budapestre:

minden pénteken és kedden d. e. 11 óra 50 p.

Ujvidékről Zimony, Belgrádra:

minden szerdán és vasárnapon d. u. 3 óra 40 p.

Ujvidékről Zalánkomány, Títelre:

minden szerdán és vasárnapon d. u. 3 óra 40 p.

Az alacsony vízállás következtében a moldova-orsova—turntzeverini dunaszakaszon egyelőre szünetel a társulati személyszállító hajózás.

UJVIDÉK, 1900 szeptember hóban.

Az ügynökség.

TÉLI MENETREND.

Érvényes 1900. évi október hó 1-étől.

	Személy vonat		Vegyes vonat		Gyó.s vonat		Vegyes vonat	
	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.	ó.	p.
Budapest ind.	10 20		7 35				2 40	
Szabadka érk.	4 05	12 33					5 47	
" ind.	5 40	1 22	4 —				5 56	
Hegyes-Feketeh. érk.	6 57	2 42	5 42	6 42				
" ind.	7 02	2 44	5 46	6 42				
Verbász érk.	7 17	3 —	6 05	6 55				
" ind.	7 22	3 05		6 56				
Ujvidék érk.	8 29	4 06		7 41				
" ind.	8 36	4 14		7 48	1 10			
India érk.	9 42	5 22		8 34	2 29			
Zimony érk.	10 51	6 31		9 20				
" ind.	11 12	6 55		9 35				
Belgrád érk.	11 22	7 05		9 45				
Belgrád ind.	4 15	7 55		5 32				
Zimony érk.	4 26	8 06		5 40				
" ind.	4 58	8 37		6 11				
India ind.	6 15	9 43		6 57	6 —			
Ujvidék érk.	7 31	10 45		7 43	7 22			
" ind.	7 51	10 52		7 50				
Verbász érk.	8 56	11 45		8 32				
" ind.	9 01	11 48	5 30	8 33				
Hegyes-Feketeh. érk.	9 19	12 05	5 51	8 45				
" ind.	9 22	12 06	5 54	8 46				
Szabadka érk.	10 48	1 21	7 37	9 34				
" ind.	11 50	1 57		9 46				
Budapest érk.	7 05	6 40		1 05				

Hegyes-Feketeh. ind.	8 ⁵⁶	d. e.	—	7 ²²	este.
Kula	9 ⁴⁴	"	—	8 ⁰¹	"
Torzsa	10 ¹⁴	"	—	8 ³⁷	"
Palánka	11 ⁵⁸	"	—	9 ⁵⁵	"
Palánka ind.	5 ⁰⁴	reggel	—	3 ³⁶	d. u.
Torzsa	6 ⁴⁷	"	—	5 ⁰⁹	"
Kula	7 ¹⁷	"	—	5 ⁵⁴	"
Hegyes-Feketeh.	7 ⁵¹	"	—	6 ¹⁸	este

A dupla fekete vonalak éjjeli időt jeleznek.

1900. 1900. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy az ujvidéki kir. járásbíró 1900. évi V 451. számú végzése következtében Dr. Bruck Benő ujvidéki ügyvéd által képviselt Goldberger Sámuel F. s fiai cégé javára időközben elhalt Dausz Péter ellen — Dr. Lusztig Nándor ügyvéd kinevezett ügygondnok által képviselve 546 kor. 78 fil. s jár. erejéig 1900. évi márczius hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 653 koronára becsült következő ingóságok u. m.: bolti-árak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró 1900. évi V. 451/3. számú végzése folytán 546 kor. 78 fil. tőkekövetelés, ennek 1899. évi szeptember hó 11. napjától járó 5%, kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 102 kor. 11 fil.-ben

birólag megállapított költségek erejéig Uj-Soóvév alperes üzletében leendő eszközzésére 1900. évi november hó 15. napjának délutáni 1 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken, 1900. évi október hó 28. napján.

Basch Sándor
kir. bír. végrehajtó.

9846. szám
tkv. 1900.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bajsits Mária vilovai lakos végrehajtónak Kosztics Gyula titeli lakos végrehajtást szenvedett ellen 600 kor. tőke és jár. iránt folytatott végrehajtási ügyében a titeli kir. bíróság mint tkvi hatóság területén a gyurgyevői 744. lapsz. tjkvben egyenlő 1/3-ad részben Kosztics Maxim, Anna, Mladen, Pál, Gyula, Milicza, Mária, Katalin nevének álló 403. sz. ház 800 □-öl házhely 275 kor. Bf. 116. hrsz. 1 hold szántó 506 kor. Cf. II. 129. hrsz. 1 hold szántó 528 kor. D. 127. hrsz. 1475 □-öl kaszáló 429 kor. Hf. 37. hrsz. 100 □-öl szántó 30 kor. 08 f. F. I. 38. hrsz. 1200 □-öl szántó 423 k. 50 f. F. 240. hrsz. 400 □-öl szántó 122 kor. 10 fil. 40. hrsz. 400 □-öl szőlő 138 kor. 06 fillér. E. 378. hrsz. 800 □-öl heréskert 289 kor. 30 fillér becsértékben, nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul 1900. évi december hó 17-ik napjának délelőtti 10 órája Gyurgyevő község-házához kifizetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan azon határnapon a becsáron alól is el nem fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 10% venni szándékozók készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi 3333. sz. I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 30. t.-cz. 170. §-a értelmében bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezésről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat 2 egyenlő részletben, és pedig az elsőt 8 napra, a másodikat 50 nap alatt mindig az árverés napjától 5% kamattal a titeli kir. adóhivatalnál lefizetni.

Títelen, 1900. évi október hó 12-én.

Ján s. k.
kir. aljbíró.

ZENEMŰ-

jegyzéket
zongora
harmonium
hegedű
cello
czitera
kamarazene
orchester
gitar
dalok
humoristika
karok

duettek, terezettek
tanulmányművek
stb. felsorolásával

INGYEN

és bérmentve
küld szét

MAASS OTTÓ.

Musikverlag u. Sortiment WIEN, VI/2, Mariahilferstrasse 91.

Nyilatkozat!

Alulírott arczkép-műintézet elhatározta, hogy — művészileg képzett arczképfestőinek elboesztatását elkerülendő s csupán ezek továbbfoglalkoztatására való tekintetből — rövid ideig ezen kedvező alkalom visszavonásáig, minden nyereségtől eltekintve Ennélfogva

csak 7 frt 50 krért szállít, mint csupán az előállítási árak alig feléért egy életnagyságu arczképet (mellkép)

gyönyörű, elegáns, fekete-arany barokk-keretben melynek valódi értéke legalább is 30 forint.

A ki tehát saját, avagy neje, gyermekéi, szülői, testvérei vagy más szeretteinek, avagy akár rég elhunyt rokonai vagy barátainak arczképet elkészíttetni óhajtaná, csupán az illetőnek fényképét tartozik beküldeni, legyen az bármily állásban, s 14 nap lefolyása alatt megkapja az arczképet, melynek szépsége bizonyára elragadó meglepetéssel fogja elöltetni.

Az arczképhez szükséges posta-láda saját árban számíttatik.

Megrendelések a fénykép melléklésével (mely a kész arczképpel együtt sértetlenül küldetik vissza), utánvétellel vagy az összeg előleges beküldésével fogadtatnak el.

Az arczképek művészies kiviteléért és természetes hasonlatosságaért jótállás vállaltatik.

Tömeges elismerő- és köszönő iratok nyilvános megtekintése bárkinek jogában áll s kívánatra bárkinek bérmentve küldenek.

„KOSMOS”
arczkép-műintézet
BÉCS, Mariahilferstrasse 116.

KÉPVISELŐ

kerestetik egy törvényileg védett, új, igen eredeti és elegáns

kulcsnélküli nappali kassza számára. Vevő minden detail-üzlet és privátember. Szétküldés utánvétellel. Ajánlatok:

C. Klemt, redőnygyár
BRAUNAU i. B.

M.K. EGYETEM VECYTANI INTÉZETE:

KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVANYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDEGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva. A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

UJVIDÉKEN:

Schwemm & Tokalić, Stojanovits és Radovanovits
jól felszerelt fűszer, csomage és ásványvizkereskedésében